

VERSLAG 113

Vergadering	Begeleidings Commissie Uitvoering (BCU) Vijzelgracht
Vergaderdatum	12 april 2010
Aanwezig	<i>Bewoners/ondernemers:</i> de heer Bakker, mevrouw Bonink, de heer Berver, mevrouw Blok, de heer Bus, de heer Coreelmont, mevrouw Corvers, de heer Doeswijk, de heer Fuite, de heer Van de Goorberg, de heer Harm, mevrouw Holtkamp, mevrouw Janssen, de heer De Knecht, de heer Meyles, de heer Monasso, de heer Mustard, de heer Tuijn, de heer Vesters, mevrouw Visser, de heer De Weerd en de heer De Wilde. <i>Voorzitter:</i> de heer Lankhorst <i>Dienst Noord/Zuidlijn:</i> de dames Dejong (BLV-coördinator), Peters (hoofd dagelijks toezicht) en de heren Laureij (projectbegeleider), Lommers (Verbindingsregie), Paleari (projectleider Vijzelgracht), Scheffrahn (contractmanager), de heer Van Dorst (projectleider Belendingen). <i>Schadebureau Noord/Zuidlijn:</i> de heer Van Velsen <i>Gemeente Amsterdam:</i> de heer Lammers (omgevingsmanager, stadsdeel Centrum) <i>Politie:</i> de heer Van Dijk <i>Notuleerservice Nederland:</i> mevrouw Van Arnhem (verslag)
Afgemeld	
Contactpersoon	de heer Laureij (projectbegeleider Vijzelgracht)
Doorkiesnummer	020 470 4070
E-mail	info.noordzuidlijn@ivv.amsterdam.nl

**De volgende BCU vergadering is op
maandag 26 april, 17.00 – 18.30 uur,
Locatie: keet tegenover Lijnbaansgracht 310**

1. Opening en mededelingen

De voorzitter opent de vergadering om 17.00 uur en heet de aanwezigen welkom. Deze alleen voor bewoners toegankelijke vergadering is geen reguliere bijeenkomst en heeft als enige agendapunt: stand van zaken gebouwresponsie. Het verslag van de vorige reguliere vergadering komt de volgende keer aan de orde.

Een van de aanwezige bewoners vraagt naar de voortgang inzake haar klacht over geluidsoverlast door een pomp in de Prinsengracht. De nachtrust wordt nog steeds ernstig verstoord. Mevrouw Dejong antwoordt dat er al wel maatregelen zijn genomen, maar die hebben nog niets geholpen. Nu wordt met Waternet overlegd over structurele maatregelen. **(actie)**

2. Stand van zaken gebouwresponsie

De heer Scheffrahn deelt een memo uit die ter plekke gelezen kan worden en die de leidraad vormt voor deze bijeenkomst. De omwonenden hebben zorgen over de invloed van de werkzaamheden op de bebouwing. In de memo worden vijf onderwerpen toegelicht en bij dit overleg is ook de heer Van Velsen aanwezig die een toelichting zal geven op de uitgebreide schaderegeling.

De heer Scheffrahn maakt de aanwezigen excuses dat hij een afspraak inzake een tussentijdse analyse niet heeft kunnen waarmaken. Deze analyse heeft langer geduurd dan verwacht en de resultaten zouden voor de start van de ontgraving met de bewoners worden doorgenomen. Bij het maken van de analyses bleek een pand zich heel anders te gedragen dan de prognoses aangaven en daar is inmiddels funderingsherstel nodig. Daarnaast zijn er nog twee panden die extra aandachtig gevolgd worden. Er zijn inmiddels inspecties geweest van de constructie bij de panden Vijzelgracht 15, 49, 27, 29, 31 en 35. Voor het bekijken van de analyses zijn externe deskundigen ingeschakeld en die bleken aanmerkingen te hebben, met name over de methode van extrapolatie. In de analyse is de vraag niet beantwoord wat er gebeurt als de vervormingen in het huidige tempo doorgaan. Dat is de reden waarom de tussentijdse analyse niet definitief is vrijgegeven. Wel kon, op basis van de huidige stand van de belendingen zoals beschreven in de tussentijdse resultaten, worden besloten om de graafwerkzaamheden te hervatten.

Het is van belang veel metingen te doen om de zaak te monitoren, maar dit levert geen voorspellingen van schade op, ten hoogste een indicatie. Schade hangt ook samen met de kwaliteit van het pand. Bij alle schade wordt gekeken of het incidentele of structurele schade is. Dit heeft ook geleid tot een aanvullende schaderegeling, waarover de Stichting Gijzelgracht heeft mee gedacht. In de nieuwe regeling is de bewijslast omgekeerd en vindt vergoeding in natura plaats. Uiteraard blijft de financiële compensatieregeling in stand. Voor verhuurde panden dient de eigenaar toestemming te geven.

Omdat de horizontale vervormingen tot onrust hebben geleid is een kaartje gemaakt van het gebied met daarop een vereenvoudigde weergave van de horizontale vervormingen per pand. Een pand hoort mee te bewegen met de fundering en dit is op zich geen probleem. Afhankelijk van de constructie kunnen er wel vervormingen optreden. De vervormingen kunnen zowel verticaal als in de langsrichting van het station als ook dwars op het station plaatsvinden. Daarnaast kan er rotatie van een pand plaatsvinden. Ook kunnen de verschillende prisma's op een pand een iets afwijkend beeld vertonen. De rapporten zouden erg dik en moeilijk leesbaar worden als dit met de vereiste nuance zou worden beschreven. Daarom heeft DNZL er voor gekozen om niet standaard een uitgebreid rapport per pand te maken. Er kan per pand een rapportage gemaakt worden dat op verzoek mondeling aan de bewoners toegelicht kan worden. Belangstellenden kunnen hiervoor een afspraak maken.

De gebruikelijke term bij dit onderwerp was altijd standzekerheid. Deze term is vervangen voor de neutralere term gebouwresponsie die gaat om de schade aan bebouwing. Standzekerheid heeft namelijk betrekking op stabiliteit en dus op instortingsgevaar. Dat is hier niet aan de orde. Er zal vanuit de organisatie overigens een factsheet gemaakt worden met alle gebruikte termen.

Een bewoner vraagt of er aan de Ferdinand Bolstraat en het Rokin dezelfde problemen spelen. De heer Scheffrahn zegt dat dit inderdaad het geval is. Aan de Ferdinand Bolstraat bleken de vervormingen niet toe te nemen bij dit ontgravingsniveau. Het is niet altijd duidelijk of de omstandigheden een op een vergelijkbaar zijn. Op het Rokin deed zich een ander fenomeen voor: daar kantelden de gebouwen niet naar voren, maar evenwijdig aan de bouwput. Na onderzoek bleek dit te maken te hebben met de diversiteit aan panden en dat de fundering van panden soms aan beide zijden kan verschillen afhankelijk van funderingsherstel bij de belendende panden. Inmiddels is bij station Rokin van een pand de fundering hersteld. Als een pand zich afwijkend gedraagt heeft dit veelal te maken met een slechte fundering. Vandaar dat monitoring van de panden zo belangrijk is. Overigens kunnen funderingen niet fysiek gecontroleerd worden, vandaar dat met alle middelen kwalificaties gemaakt worden. Als funderingen slecht zijn werken ze door, ook als het werk stilstaat.

Een omwonende merkt op dat de tekening de millimeters op maaiveld aangeeft en vraagt hoeveel het is op 6 of 9 m diepte. De heer Scheffrahn antwoordt dat de diepwanden 1 of 2 mm vervorming geven.

Vervolgens gaat spreker in op de aanvullende schaderegeling die recent is ingegaan. De gemeente heeft het huiswerk in 2003 niet goed gedaan: er is onvoldoende gecontroleerd op standzekerheid.

Een bewoner vraagt of de nieuwe regeling wel tot 100% de schade vergoedt. De heer Van Velsen antwoordt dat het gaat om schade aan gebouwen. Er ontstond discussie als er schade was terwijl een pand niet bewogen had. Toch is besloten alle gebreken serieus te nemen. Er wordt nu goed gekeken naar de soort scheuren en de mogelijke oorzaken. Een aannemer komt repareren. Het is van belang dat iedereen alle schade meldt.

Een bewoner vraagt naar de omstandigheden rondom Vijzelgracht 35: de fundering heeft het daar driehonderd jaar gehouden en nu heeft die het begeven. Dan zijn de werkzaamheden tenminste medeoorzaak. De heer Van Velsen antwoordt dat de regeling veel ruimer is met het toerekenen van schade dan in normale omstandigheden.

Een bewoner merkt op dat niemand zich blijkbaar nog zorgen lijkt te hoeven te maken. Toch kan er discussie ontstaan als het om constructieve onderdelen van het pand gaat. Zij doet de suggestie in de voorlichting heel duidelijk te zijn. De heer Van Velsen zegt dat discussie alleen aan de orde zal zijn als er evident een andere oorzaak van de problemen is dan de werkzaamheden aan de Noord/Zuidlijn.

Een bewoner zegt dat de omgekeerde bewijslast betekent dat de probleem panden bekend zullen zijn. Wie niet op die lijst staat en toch schade krijgt kan gemakkelijker de oorzaak aan de Noord/Zuidlijn toeschrijven. De heer Van Velsen antwoordt dat er naar de fundering gekeken wordt en dat de feiten dan voor zich zullen spreken.

De heer Scheffrahn zegt dat er veel energie wordt gestoken in het voorspellen waar schade kan optreden. Hierbij heeft de gemeente namelijk veel belang omdat de kosten van het stilleggen van het bouwproces niet in verhouding staan tot de kosten van reparaties aan een pand. Ook zou er zeker imagoschade optreden als er op een laat moment een interventie nodig is. Wat dat betreft heeft de dienst zeker een goede les geleerd bij Vijzelgracht 35.

Een bewoner merkt op dat er twee meetlatten lijken te zijn: die van het Schadebureau en die van de Dienst Noord/Zuidlijn. Zij wil weten hoe zeker de uitspraken zijn over de omgekeerde bewijslast. Niets is zo vervelend als ambtelijke diensten die elkaar tegenspreken. De voorzitter merkt op dat de uitspraken in dit overleg worden vastgelegd in notulen. Dezelfde bewoner merkt op dat ambtelijke uitspraken ook wel eens gecorrigeerd zijn, omdat iemand niet gerechtigd was uitspraken te doen. De voorzitter is van mening dat de gemeente daar niet achter mag wegkruipen. De heer Van Velsen zegt dat een en ander ook in de brief is vastgelegd en dat de wethouder bij alles betrokken is geweest. Hierop kunnen de bewoners terugvallen.

Een bewoner merkt op dat haar het economisch belang duidelijk is, vandaar dat er al begonnen is met het werk. Toch zijn er dingen voor de bewoners nog niet geregeld en dit levert onzekerheid op.

Een bewoner zegt ervaring met de overheid te hebben: ambtenaren verdwijnen of worden overruled. Overheden lijken meer geld uit te willen geven aan proceskosten, terwijl een schikking voor een schijntje afgemaakt had kunnen worden. Hij hoopt natuurlijk dat Amsterdam rationeel zal zijn, maar zou dit graag op papier willen hebben. De heer Van Velsen antwoordt dat dit de reden is dat de regeling in de brief beschreven is. Een bewoner vindt dat deze versie van de schaderegeling door de wethouder ondertekend moet worden, voordat deze uit beeld verdwijnt. De heer Van Velsen geeft aan dat dit niet nodig zal zijn.

Vervolgens licht de heer Scheffrahn een zelfgetekend plaatje toe, waaruit duidelijk wordt wat de gevolgen van drukverschillen zijn. Een bewoner vraagt wat het effect is op de vervormingen van gebouwen, omdat de fundering op de tweede zandlaag zit. De heer Scheffrahn zegt dat dit het tweede orde-effect heet, maar de vervormingen hier zijn daarvoor te klein. Er kan omgekeerde kleeft plaatsvinden, dat betekent dat de grond als het ware aan de palen hangt. Hierdoor worden de palen zwaarder belast en kunnen ze wat meezakken als de grond beweegt. In de rekenmodellen is dit effect meegenomen.

Een bewoner zegt inmiddels over twee versies van de kaartjes met vervormingen te beschikken. Het valt hem op dat verticale verplaatsingen niet zijn opgenomen. Hij vraagt of dit betekent dat de meest verdachte panden wellicht niet zichtbaar zijn op het kaartje. Hij begrijpt niet goed waarom er zo weinig horizontale zetting was bij de panden die verzakt zijn. De heer Scheffrahn antwoordt dat de schade is opgetreden als gevolg van verticale vervorming. Op de kaart zijn de vervormingen vanaf 2005, de start van het werk, aangegeven. Maar kaartjes zeggen niet alles, zo wordt daarmee ook niet de rotatie van panden getoond. Er is een integraal beeld nodig. Bij aandachtspanden gaat het om meer dan horizontale of verticale verplaatsingen. Zelfs op gevels kan er verschil zijn tussen de bovenzijde of onderzijde van het pand. In de analyses worden alle effecten bekeken waarbij een cumulatief beeld gemaakt wordt. Vandaar dat er rapportages per pand gemaakt zijn. Vanwege de grafieken is er deskundige uitleg bij nodig, vandaar het aanbod voor elk pand een toelichting te komen geven.

De bewoner zegt dat bij Vijzelgracht 15, 17 en Noorderstraat 17 (panden van dezelfde eigenaar) het kaartje twee bewegingen aangeeft. Er zou een scheur in moeten zitten, maar die heeft niemand gevonden. Hij vraagt hoe men aan de beoordeling komt. De heer Van Dorst antwoordt dat het pand aan de Noorderstraat dikke scheuren heeft, maar minder beweegt dan andere panden.

De heer Scheffrahn zegt dat hij dezelfde vraag aan de externe deskundigen heeft gesteld. Het antwoord was dat kwalificaties vaak maar voor een deel van het pand geldig zijn, bijvoorbeeld voor de voorzijde. Aan de achterzijde is dit niet te meten omdat het meetsysteem beperkingen heeft.

Een bewoner wijst op een pand dat 19 mm verschoven is en het achterliggende pand 23 mm. Er zouden scheuren te zien zijn maar de kleuren op het kaartje geven een andere indicatie. De heer Scheffrahn antwoordt dat wellicht het kaartje dan niet klopt. Hij wijst er nogmaals op dat het om de totale schadepatronen gaat. Vandaar dat meldingen van schade zo belangrijk zijn: die spelen een belangrijke rol bij de monitoring.

Een bewoner zegt dat zijn pand naar de bouwput toe beweegt en het pand van zijn burens ervan af. Hij vindt dit merkwaardig omdat er sprake is van één fundering onder beide panden. De heer Scheffrahn antwoordt dat in de grondmechanica relaties niet eenduidig zijn. Vandaar dat incidenten bekeken en vergeleken worden.

Een bewoner doet de suggestie toch de achterzijde te meten. Bewoners willen precies weten wat hun risico is. De heer Scheffrahn antwoordt dat het beter is de schade te melden en deze te laten bekijken. Er is een incident geweest dat er grond de bouwput instroomde. Dit kan in principe niet meer gebeuren, maar heeft wel schade veroorzaakt. Er zijn en worden veel preventieve maatregelen getroffen om risico's te minimaliseren. Het is nodig naar de tendensen te kijken om te kunnen anticiperen. Iedereen met zorgen zou dit moeten melden en een toelichting op het risico moeten aanvragen. Dezelfde bewoner is bang dat dit geen garantie is: er kan geen zekerheid gegeven worden. De angst is niet verholpen door het toelichten van een risicorapport. De heer Scheffrahn zegt dat een dergelijk bezoek zeker zin heeft. Er wordt uitgelegd wat er met het pand aan het gebeuren is. Dat kan geruststellend zijn.

Het valt een bewoner op dat er op het kaartje in het westen veel geel en groen te zien is en in het oosten veel rood en oker. Dit lijken blokken te zijn en zij vraagt of dit ook geanalyseerd is. De heer Scheffrahn zegt dit niet te kunnen verklaren. Er wordt wel op dit soort patronen gelet, zowel bij individuele panden als bij blokken. Als het om blokken gaat wordt specialisten gevraagd de gegevens te kwalificeren. Er zijn overigens vervormingen tussen de achtergevel en voorgevel mogelijk, zonder dat scheuren ontstaan. Een bewoner sluit niet uit dat het patroon op de kaart aan de verkeersdruk te wijten is. Het lijkt hem ook handig als de consequenties daarvan bekend zijn. Hij denkt dat er veel verschil zal zijn met delen van De Pijp waar nauwelijks tram- of ander verkeer is. De heer Scheffrahn zegt dat een gezelschap van deskundigen de verschillende rapporten bekijkt. Dan worden ook de verschillende straten vergeleken. De opmerking vindt hij terecht, het is alleen moeilijk om een eenduidige relatie tussen schade en oorzaken te vinden.

Een bewoner vraagt wat de definitie van een 'prima aannemer' is. De heer Scheffrahn zegt dat er kwaliteitsverschillen mogelijk zijn. De gemeente gaat in zee met goede vakmensen die ook nog eens verstand hebben van klassieke panden. Er moet ook heel netjes gewerkt worden.

Een bewoner vraagt of de grijze panden niet onderzocht zijn. De heer Van Dorst antwoordt dat deze buiten het invloedsgebied liggen of dat er geen informatie vanuit de prisma's was. Een bewoner vraagt of er geen gegevens voor De Kleine Reus, de basisschool, bekend zijn. De heer Van Dorst antwoordt dat die buiten het bereik van de laser valt. De heer Scheffrahn zegt dat er geen aanleiding is daar te meten; er is ook geen schade bekend. Hij zegt toe er nog even naar te zullen kijken. **(actie)**

Een bewoner vraagt zorgvuldig te zijn met de informatieverstrekking: dit kan veel misverstanden opleveren. De heer Scheffrahn is het hier mee eens. Soms is het lastig de balans te vinden tussen het verstrekken van informatie en het voorkomen dat dingen een eigen leven gaan leiden. Hij zegt dankbaar te zijn voor de goede contacten en samenwerking met de Stichting Gijzelgracht.

Een bewoner merkt op dat de diagnose duidelijker is dan de remedies. Zijn pand is een aandachtspand en er lijken geen conclusies te trekken te zijn. De heer Scheffrahn verwijst nogmaals naar de mogelijkheid van een toelichting op de analyse per pand.

Een bewoner heeft twijfels bij de juistheid van de ondergrond van de kaart en hij wil weten waar die kaart vandaan komt. De heer Scheffrahn antwoordt dat de ondergrond van de kaart uit het digitale archief komt. Het is mogelijk dat er een fout in staat. Hij zal dat laten nagaan. **(actie)**

Een bewoner vraagt of er een mogelijkheid is dat bewoners hun huis aan de gemeente verkopen en een huurhuis aangeboden krijgen. De heer Scheffrahn zegt dat hierover met de wethouder gesproken wordt. De heer De Weerd zegt dat er een ruimhartiger regeling in aantocht is om panden aan te kopen. Er is eerst een nieuw college nodig om de regeling te kunnen vaststellen.

Een bewoner weet te vertellen dat de wethouder hier al toezeggingen over gedaan heeft. De wethouder zou toen gezegd hebben dat de gemeente dergelijke aankopen niet als schade ziet, maar als investering.

Een bewoner wijst op een stoplicht aan de westkant, dat verdraaid is en dus minder zichtbaar. Daardoor zijn zelfs buren van hem bijna door een touringcar aangereden, waar verkeersregelaars bij waren. Vanuit het stadsdeel wordt toegezegd dit morgen te herstellen. **(actie)**

Een bewoner vraagt hoe het gaat met omgang met de media. De voorzitter antwoordt dat hij liever zonder media erbij vergadert mede om de aanwezigen vrij te kunnen laten spreken. Na afloop is er standaard een gesprek met de pers. De bewoners zijn daarbij van harte welkom. Indien de deelnemers aan het overleg toch de media tijdens het overleg erbij willen wil de voorzitter hierover vooraf een principiële discussie met de deelnemers. De deelnemers zien geen aanleiding om dit uitgangspunt te wijzigen en de discussie wordt niet geagendeerd.

Niets meer aan de orde zijnde, sluit hij vervolgens om 18.55 uur de bijeenkomst.

Actielijst

98-3	Melden GVB overschrijding 30 km/u door trambestuurders. <i>(Blijft constant een actiepunt)</i>	Lammers
100-1	Melding aan de heer Van Dijk t.a.v. noodzaak tot extra controle in de buurt van verzakte panden i.v.m. onveilig gevoel bij omwonenden. <i>(Blijft constant een actiepunt)</i>	Lammers en Laureij
110-2	Modelberekening luchtkwaliteit. <i>(Blijft constant een actiepunt)</i>	Beljon
112-2	Herinneren wethouder bezoek de heer Harm.	Laureij
112-3	Halfjaarlijks een uitdraai met interpretatie van gemonitorde panden aan bewoners sturen.	Laureij
112-5	Uitnodigen MOB en GGD voor BCU.	Laureij
112-6	Aparte bijeenkomst luchtkwaliteit organiseren.	Laureij
113-1	Geluidsoverlast pomp in Prinsengracht verhelpen.	Dejong
113-2	Bij De Kleine Reus nagaan of er mogelijk schade is.	Scheffrahn
113-3	Klopt de digitale basiskaart waarmee de kleurenkaart gemaakt is?	Scheffrahn
113-4	Verkeerslicht dat verdraaid is weer goed zetten.	Lammers

VEEL GEBRUIKTE AFKORTINGEN

BBB	BergBezinkBassin: een ondergrondse bak waar een teveel aan rioolwater tijdelijk wordt opgevangen
BCU	BegeleidingsCommissie Uitvoering
BLVC	Bereikbaarheid, Leefbaarheid, Veiligheid, Communicatie
BOG	Boor Ontvangst Gereed
BWT	Bouw- en Woning Toezicht
CVC	Centrale Verkeers Commissie. Adviseert stadsbestuur over langdurige en definitieve profielen op het hoofdnet auto en rail.
DIVV	Dienst Infrastructuur Verkeer en Vervoer
DNZL	Dienst Noord/Zuidlijn
DWI	Dienst Werk en Inkomen
DMB	Dienst Milieu- en Bouwtoezicht
EKB	Externe Kwaliteits Borging
GVB	Gemeente Vervoer Bedrijf
(H)DT	(Hoofd) Dagelijks Toezicht
KBG	Klankbordgroep voor herinrichting Vijzelgracht
LBG	Lijnbaansgracht
NAP	Nieuw Amsterdams Peil
NZL	Noord/Zuidlijn
TBM	Tunnelboormachine
TM	Tijdelijke Maatregelen
VZG	Vijzelgracht
Wévé	Wetering Verbetering
WWU	Werkgroep Werk in Uitvoering. Deze werkgroep beoordeelt werken op, aan en in de openbare ruimte, om de (gevoelsmatige) overlast voor het verkeer binnen aanvaardbare grenzen te houdt.